

Pomáháme seniorům být **online** **5.**

Tablety

czesha servis
poradenství - informace - konzultace

POLOVINA NEBE

Obsah

Co je tablet?

Jak tablety pracují?

Proč používat tablety?

Omezení tabletů

Výhody a nevýhody

Rozdělení tabletů

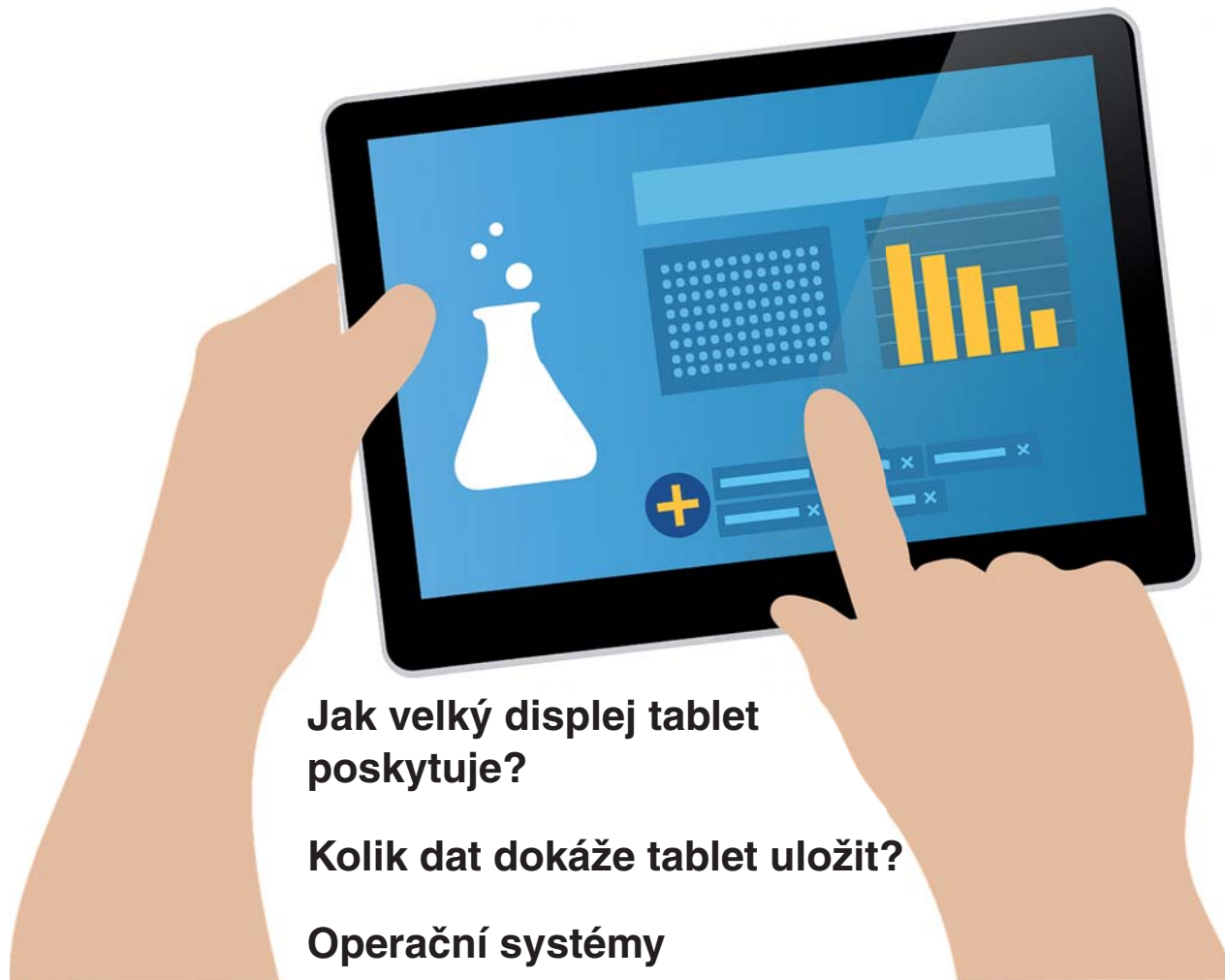
Ebook čtečky

Grafické tablety

Počítač 2 v 1

Rozdíly mezi tablety,
smartphony a počítači

Technické parametry

Jak velký displej tablet
poskytuje?

Kolik dat dokáže tablet uložit?

Operační systémy

Užitečné funkce a doplňky

Základní konfigurace nového tabletu

Co si představíme pod označením „tablet“?

Tablet je přenosný počítač s dotykovou obrazovkou na pomezí „velkého telefonu“ a „malého notebooku“ v jednom zařízení ve tvaru subtilní desky, většinou o velikosti 7–10'' (palců).

Tablety přebírají funkce z obou zařízení a tvoří tak určitou hybridní platformu mezi chytrým telefonem (smartphonem) a počítačem, i když nemusí vždy nabízet totožné funkce. Primární rozhraní pro ovládání tvoří dotyková obrazovka namísto fyzické klávesnice.

Výhodou je univerzální a především vysoce mobilní využití při zachování komfortní ergonomie. Tablety lze tak využít v profesionálních oblastech v kombinaci s požadovaným programovým vybavením, ale i v základních každodenních činnostech při vyhledávání informací na internetu, komunikaci, sledování filmů nebo jiných volnočasových aktivitách.

Výběr typu zařízení pak závisí na požadavcích týkajících se velikostí displeje, operačního systému, výkonu nebo vybavy ve smyslu rozhraní, externí klávesnice apod..

Jak tablety pracují?

Tablety fungují velmi podobně jako většina elektroniky, zejména počítače a chytré telefony. Mají dotykovou obrazovku, jsou napájeny dobíjecí baterií, často obsahují vestavěný fotoaparát a lze do nich ukládat nejrůznější soubory.

Primární rozdíl mezi tabletem a dalšími zařízeními je v tom, že neobsahují všechny stejné hardwarové komponenty jako plnohodnotný stolní počítač nebo notebook. Obvykle je také vestavěn speciální mobilní operační systém, který poskytuje nabídky, okna a další nastavení určená speciálně pro mobilní použití.

Vzhledem k tomu, že tablety jsou navrženy pro mobilitu a celá obrazovka je dotyková, není nutné mít k dispozici hardwarové periferie jako je klávesnici a myš. Místo toho komunikujete vše prostřednictvím obrazovky pomocí prstu nebo elektronického pera, tzv. „stylusu“. K tabletu lze ale možné připojit bezdrátově klávesnici a myš.

Podobně jako u počítače, kde se pohybuje kurzorem myši na obrazovce, můžete prstem nebo stylusem komunikovat s okny na obrazovce a hrát hry, otevírat aplikace, kreslit atd. Totéž platí pro klávesnice; když je potřeba něco zapsat, na obrazovce se zobrazí virtuální klávesnice, kde můžete poklepáním zvolit potřebné klávesy.

Tablety se dobíjejí kabelem, který je často identický s nabíječkou mobilních telefonů, jako je USB-C, Micro-USB nebo Lightning kabel. V závislosti na zařízení může být baterie vyjímatelná a vyměnitelná, ale to je stále méně běžné.

Co je **STYLUS**?

Stylus je elektronické pero podobné kuličkové tužce avšak s nepíšícím hrotem. Používá se jako nástroj pro ovládání a psaní na dotykových plochách obrazovek.

Proč používat tablety?

Tablety lze používat pro zábavu i pro práci. Vzhledem k tomu, že se jedná o lehká přenosná zařízení, ale současně nabízejí celou řadu služeb pro běžnou práci, mohou být dobrou volbou oproti plnohodnotnému notebooku, a to jak z hlediska nákladů, tak funkcí.

Prostřednictvím tabletu se můžete kdykoliv připojit k internetu přes Wi-Fi nebo mobilní síť a tak můžete procházet internet, telefonovat skrze VoIP aplikace, stahovat programy, streamovat videa atd. Tablet si tak často můžete představit jako opravdu velký smartphone. Některé tablety dokonce umožňují pomocí klasické SIM karty telefonovat stejně jako chytrý telefon.

V domácím prostředí je tablet také užitečný pro přehrávání videí na televizoru, například pokud máte Apple TV nebo používáte Google Chromecast s HDTV.

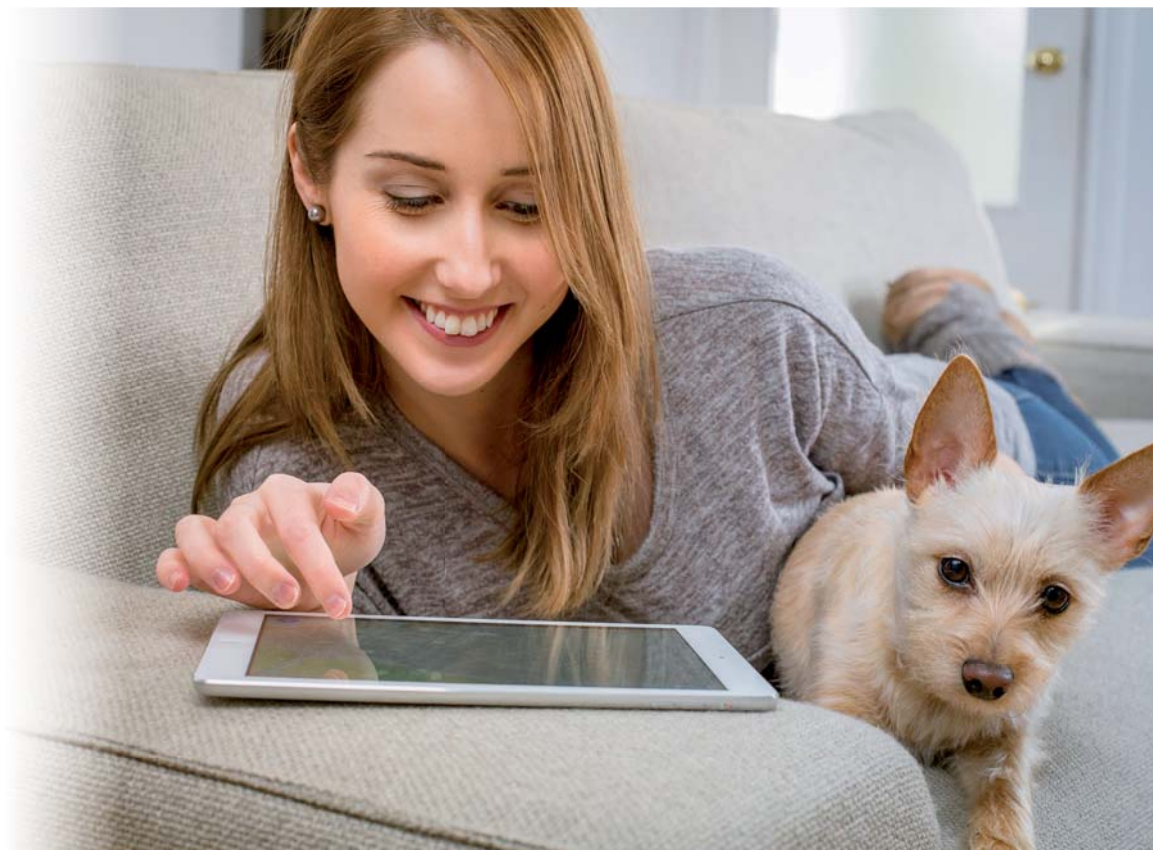
Tablety vám poskytnou přístup k velkému úložišti mobilních aplikací, které si můžete stáhnout přímo do zařízení a které vám umožní plnohodnotnou práci od kontroly e-mailů, sledování počasí až po hraní her, učení, navigaci pomocí GPS, čtení elektronických knih a vytváření prezentací a dokumentů.

Většina tabletů je také vybavena funkcí Bluetooth, díky které můžete připojit například reproduktory a sluchátka pro bezdrátové přehrávání hudby nebo sledování filmů.

Tablety jsou tedy vhodné, pokud chcete ...

- z pohodlí domova surfovat na internetu nebo nakupovat prostřednictvím e-shopů
- hrát hry, poslouchat hudbu a číst online e-knihy nebo internetové zpravodajství
- sledovat své oblíbené filmy nebo seriály díky streamovacím službám
- uspořádat videokonferenci s rodinou nebo přáteli
- pořizovat fotografické snímky nebo krátká videa
- díky modulu GPS vyhledávat trasy na mapách v reálném čase
- streamovat recepty na vaření a další návody z video portálů přímo v kuchyni a hobby dílně
- používat jednoduché kancelářské aplikace

Výhody tabletů

Používání tabletu je zajímavou alternativou k běžným počítačům z několika důvodů.

Přenositelnost: Jednou z největších výhod tabletu je jeho přenositelnost, která vám tak umožňuje pracovat v situacích, kde by bylo obtížné používat notebook, například během jízdy automobilem nebo když čekáte v ordinaci u lékaře.

Nízká hmotnost: Další výhodou je, že tablety jsou lehké, což usnadňuje jejich přenášení. To je zvláště výhodné pro děti, které s sebou potřebují každý den nosit počítač do školy, nebo pro lidi, kteří často cestují za prací nebo zábavou.

Menší velikost: Tablety jsou podstatně menší než mnoho jiných typů počítačů, což usnadňuje manipulaci nebo i uložení v době, když se nevyužívají. Navíc jsou tenčí než většina notebooků, takže jsou lepší volbou pro lidi, kteří s sebou potřebují své počítače pravidelně nosit.

Větší výdrž baterie: Jednou z výhod, která je jedinečná pro tablety je vyšší výdrž baterie, což umožňuje práci po většinu dne bez nutnosti připojení k síti elektrické energie.

Atraktivní design: A závěrem je možná vhodné i podotknout, že tablety jsou k dispozici v různých atraktivních designech a mohou tak být zajímavou formou pro moderní formu prezentace IT.

Nevýhody tabletů

Menší výkon: Tablety lze používat k běžné práci i zábavě, ale obecně mají menší HW výkon než běžné notebooky. Pokud bychom uvažovali o výkonnějším tabletu srovnatelném s osobním počítačem, museli bychom investovat poměrně vyšší finanční částku.

Menší počet portů a rozhraní: Tablet má často pouze jeden port USB a pokud chcete tablet připojit k dalším zařízením, bude nutné si pořídit tzv. ROZBOČOVAČ USB. Tablety nemají také k dispozici jednotky optických disků, ethernetové porty a další součásti, které jsou obvykle dostupné na notebooku.

Velikost obrazovky je menší než u notebooku: Tablety mají z důvodů mobility menší rozměry a tedy i aktivní plochu dotykové obrazovky. Obvykle mají úhlopříčku do 10 palců (cca 25 cm), což může vyžadovat pro pohodlnou práci nutnost zvětšení textu nebo maximalizaci určité části obrazovky.

Problém s poškozením hardwaru: Tablety jsou náchylnější k poškození hardwaru než notebooky z důvodu menších rozměrů, které neumožňují dostatečnou ochranu citlivých částí, zejména displeje.

SIM karta: Důležité je také zmínit, že ne všechny tablety jsou vybaveny slotem pro SIM kartu pro použití mobilní internetové sítě, ale vždy jde využití Wi-Fi připojení doma nebo na veřejných místech.

Tabulka výhod a nevýhod

Výhody	Nevýhody
Většinou jsou cenově výhodnější než notebooky	Nižší výkon než notebooky
Dlouhá výdrž baterie	Nemají fyzickou klávesnici, proto jsou pouze částečně vhodné jako pracovní počítač
Malé a lehké	Nízká kapacita paměti
Velmi rychle připraveny k použití	Málo možností připojení
Pohodlné ovládání pomocí dotykového displeje	Nemají úložné místo (disk) s kapacitou srovnatelnou s běžným počítačem

Rozdělení tabletů

Herní tablety

Herní tablety se vyznačují vysokým výkonem. Jsou vybaveny výkonným procesorem, kvalitní grafickou kartou, vysokou kapacitou paměti RAM a displejem s vysokým rozlišením.

Tablet PC (tablet s klávesnicí)

Jedná se o kombinaci notebooku a tabletu. Nabízí nastavitelné polohování a snadné ovládání myší a klávesnicí.

Tablety pro děti

Tyto tablety mají často funkci dětského režimu, ten se postará o to, aby děti nemohly instalovat aplikace či navštěvovat na internetu nevhodné stránky. Součástí mohou být výukové aplikace a ochranný obal.

Tablety pro seniory

Tablety pro seniory se vyznačují velkým displejem, snadným ovládáním a srozumitelným návodem. Součástí mohou být předinstalované aplikace, jež jsou užitečné pro běžný den (např. pro připomínání léků, televizní program atd.)

Ebook čtečka

Jedná se o specifický tablet, jenž dokáže pojmout vysoký počet digitálních knih a které můžeme mít tak vždy po ruce na jednom místě. Ebook čtečky jsou tedy určeny k pohodlnému čtení knih. Hlavním prvkem je kvalitní displej, který nenamáhá oči při dlouhém používání. Zobrazení připomíná text na papíře a má minimální spotřebu elektrické energie. Je to dosaženo použitím tzv. elektronického inkoustu, který opticky dosahuje podobných parametrů jako tištěný text. Současně odebírá energii jen při překreslování jednotlivé strany.

Ebook čtečky mohou mít užitečné přídavné funkce

- **Slovník:** k vyhledávání neznámých slov (např. Při čtení v jiném jazyce)
- **Poznámky:** k zápiskům během čtení (např. Poznámky k jednotlivým kapitolám)
- **Podsvícení displeje:** zejména pro ty kteří čtou za snížené viditelnosti
- **Předčítání:** dostupné pouze pro čtečky s reproduktorem (soubor musí být ve formátu TTS)

Grafické tablety

Grafické tablety jsou polohovací zařízení navržená zejména pro grafické práce a retušování fotek nebo kreseb v digitální podobě v elektronickém prostředí. Tyto tablety jsou typické svou plochou citlivou na tlak a programovatelnými tlačítky určenými k ovládání různých grafických programů. Právě díky extrémní citlivosti displeje je možné přizpůsobovat tloušťku linky, její plnost nebo třeba krytí, což by prací s běžnou počítačovou myší nebylo možné.

Pojmem grafický tablet označujeme dva typy zařízení. Prvním je typ s kvalitním dotykovým displejem (viz ilustrační obrázek vpravo), který poskytuje možnosti úprav grafiky bez nutnosti dalšího zařízení.

Druhá varianta nemá displej, musí být připojen k počítači podobně jako myš nebo klávesnice. Jeho citlivá kreslicí plocha se používá pro úpravy a kreslení v grafické aplikaci počítače (viz obrázek vlevo).

Při práci s Grafickým tabletem se využívá tzv. Stylus, elektronické pero, se kterým můžete lehce upravovat drobné detaily, psát, kreslit a přirozeně vytvářet tahy virtuálním štětcem.

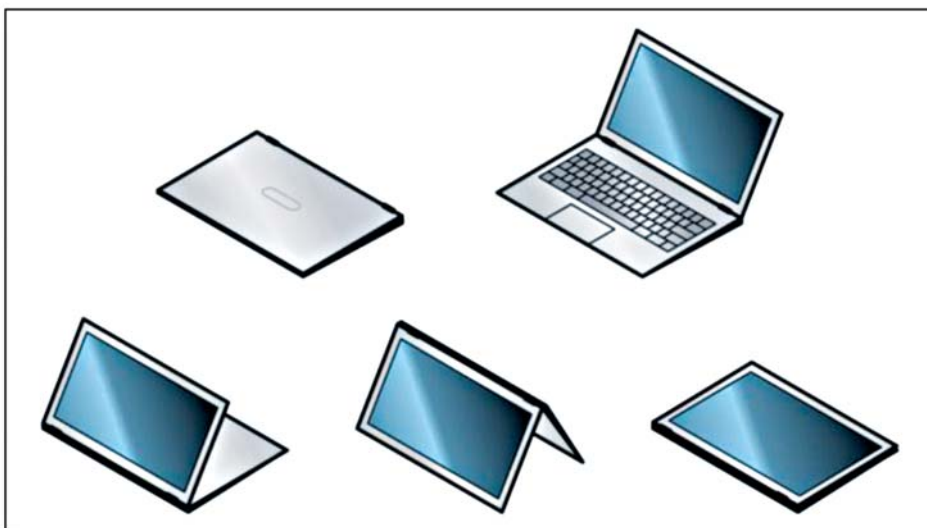
Tento typ tabletů využívají hojně například fotografové k úpravám fotek a také umělci všeho druhu.

Počítač 2 v 1

Tzv. konvertibilním počítačem, často označovaném „zařízení 2 v 1“, získáte tablet i notebook v jednom zařízení pro různá využití. Tyto systémy mají výhodu ve své univerzálnosti – kloubový mechanismus umožňuje několik režimů, včetně režimu „stan“ pro optimální přehrávání médií.

Nejčastěji jde o tyto varianty:

- **Konvertibilní notebook:** Notebooky 2 v 1 se označují jako konvertibilní, pokud lze displej otočit o 360 stupňů a lze jej tak zcela sklopit.
- **Odnímatelný notebook:** V případě odnímatelného notebooku můžete obrazovku libovolně odpojovat a znovu připojovat, takže můžete zařízení používat jako notebook i jako tablet.

Poznámka:

U některých modelů jsou kombinovány oba typy provedení. Například u Microsoft Surface Book 3 nebo Microsoft Surface Pro 7 můžete displej odpojit i překloupit – nebo je používat jako běžné notebooky. Taková zařízení jsou však finančně nákladnější.

Základní rozdíly mezi tabletem a počítačem

Tablety jsou v podstatě inovací chytrých telefonů, velikostí se podobají spíše notebooku s dotykovou obrazovkou místo „kufříkového designu“ notebooku, kde je klávesnice oddělená od obrazovky spojena přes panty. Všechny tablety poskytují bezdrátové (Wi-Fi) připojení, jsou většinou vybaveny duálním fotoaparátem pro pořizování HD videí nebo videohovory. Tablety jsou kompromisem mezi výkonným počítačem a mobilním zařízením s multimediálními funkcemi, které díky operačnímu systému a většímu displeji (až do 13 palců) lze používat k instalaci pokročilých aplikací v kombinaci s virtuální klávesnicí.

Přenosný počítač (notebook) je ze tří mobilních zařízení nejvýkonnější ve smyslu výkonu procesoru a velikost operační paměti a velikosti úložného datového prostoru. Lze jej tak i díky integrované klávesnici a touchpadu dobře využít k složitějším pracovním úkolům na cestách nebo i v domácím prostředí. Díky baterii vydrží bez napájení v provozu 3-5 hodin i více. S displejem o velikosti obvykle 10 a více palců můžete pohodlně plnit všechny úkoly stejně jako na stolním počítači.

Tablet vs. Notebook

Shrnutí: Všechna zařízení jsou přenosná a připojitelná k internetu s různými sadami funkcí. Základní rozdíly v parametrech můžete porovnat v níže uvedeném přehledu.

Tablet

Úhlopříčka 7 až 13 palců

- Snadná přeprava
- Dlouhá výdrže baterie
- Ovládání pomocí dotykové obrazovky

Notebook

Úhlopříčka displeje 10'' a více palců

- Mnoho typů portů
- Integrovaná fyzická klávesnice a touchpad
- Mobilní náhrada stolního PC obrazovky

Operační systémy

Operační systém je výchozí počítačový program, který řídí a spravuje zařízení na softwarové úrovni a prostřednictvím aplikací a vizuálního rozhraní nabízí ovládání jednotlivých uživatelských programů.

Tablety se systémem Android

Android tablety mají nejpoužívanější operační systém používaný i v chytrých telefonech. Každý výrobce tabletu si Android do jisté míry upravuje tak, aby vyhovoval jeho zařízení. I přesto tyto všechny klony spojují dále uvedené výhody i nevýhody.

Tablety se systémem iOS

Tablety iPad s iOS narozdíl od Android a Windows najdete pouze u tabletů značky Apple. Jejich používání je snadné a vhodné i pro začátečníky nebo nenáročné uživatele, jež si tablet nepotřebují přizpůsobovat. Majitelé zařízení značky Apple zajisté ocení také snadnou synchronizaci dat s prostředím produktů Apple.

Tablety se systémem Windows

Windows tablety jsou známé a velice oblíbené pro svůj všeobecně známý operační systém počítačů. Tablet s operačním systémem Windows využijete k používání desktopových aplikací, a umožní tak snadnou práci, včetně synchronizování dat na cloudu OneDrive.

Android
Stovky tisíc aplikací zdarma
Do značné míry přizpůsobitelný
Tablety podporují paměťové karty
Menší odladěnost musí dohánět vyšším výkonem

iOS
Odladěný a spolehlivý
Široká nabídka aplikací
Vysoká kvalita aplikací
Aktualizace i na starších zařízeních
Dostupný jen pro iPad
Dražší příslušenství a servis
Nelze si jej příliš přizpůsobit
Absence podpory paměťových karet

Windows
Mnoho aplikací
Většinou vysoký výkon
Dokáží nahradit notebook
Vyšší cena zařízení
Méně zařízení s tímto OS

Parametry tabletů

Velikost operační paměti má vliv na bezproblémový chod tabletu. Pro plynulou práci s programy je velmi vhodné alespoň **4 GB RAM**. **Kapacita datového úložiště** se obvykle pohybuje mezi **32 GB** a **256 GB** a její volba závisí na objemu souborů, které chcete na tablet ukládat. Ačkoliv u některých tabletů lze úložiště rozšířit pomocí **paměťové karty**, je kapacita **32 GB** rozumným minimem.

Kapacita	Video (DVD)	Hudba (mp3)	Fotky (JPG)
32 GB	6 filmů	6 400 písniček	8 000 snímků
64 GB	13 filmů	12 800 písniček	16 000 snímků
128 GB	26 filmů	25 600 písniček	32 000 snímků
256 GB	53 filmů	51 200 písniček	64 000 snímků

Jak velký displej vybrat?

Úhlopříčka displeje je jedním ze základních parametrů při výběru nového tabletu.

- **Tablety 7" (palců) a menší** ocení zejména děti, cestovatelé a méně nároční uživatelé
- **Tablety 8"** jsou dobře přenosné a zároveň dostatečně velké pro univerzální využití
- **Tablety 10"** najdou své využití pro hraní her, kreslení, úpravu fotek, ale i každodenní práci
- **Tablety 12" a větší** nabídnou přehledný displej vhodný ke sledování filmů a pohodlné kreslení stylusem

Co je to PHABLET?

„Phablet“ je kombinací telefonu a tabletu a používá se jako pojem pro telefon, který svými rozměry připomíná spíše tablet.

Minimální úhlopříčka displeje by měla být 6" (palců).

Užitečné funkce, vlastnosti a doplňky tabletu

- fotoaparát – najdete u řady modelů, slouží pro rychlý mobilní záznam fotek a videí
- OTG – podpora propojení tabletu s dalšími externími zařízeními (externí disk, flash disk)
- podpora e-SIM – virtuální SIM, kterou lze nahrát do zařízení, nástupce klasické SIM karty
- 5G modem umožní připojení k internetu skrze mobilní data
- kancelářské aplikace zjednodušující práci na cestách nebo v pohodlí domova
- bluetooth technologie pro bezdrátové spárování se sluchátky, reproduktory a dalšími zařízeními
- čtečka otisků prstů dokáže rychle odemknout tablet přidržením prstu na snímači
- voděodolnost a prachuvzdornost ochrání tablet před vlhkostí, deštěm i prachem.
- připojení NFC zajistí rychlé bezdrátové placení či spárování tabletu jedním dotykem
- držáky, stojánky
- powerbanky
- rukavice pro dotykové displeje tabletů
- paměťové karty
- pera pro dotykové displeje

Jak velký displej vybrat?

Základním předpokladem pro ovládání tabletu je zvládnutí práce s dotykovou obrazovkou, pomocí které spouštíte aplikace, vyhledáváte informace nebo zapisujete text.

Klepnutím otevřete aplikaci nebo vyberete webový odkaz nebo stisknete virtuální tlačítko.

Klepnutí a podržením na obrazovce (například po dobu delší 2 sekund) vyvoláte tzv. kontextovou nabídku příslušnou danému místu na ploše nebo v aplikaci.

Tažením prstu vodorovně nebo svisle přecházejte mezi domovskými obrazovkami, posouvajte zobrazení dokumentu, zrušte oznámení a další.

Přetažením můžete například změnit uspořádání aplikací a widgetů na domovské obrazovce. Podržte prst na položce a potom ji přesuňte na jiné místo.

Roztažením nebo stažením dvou prstů můžete přiblížit nebo oddálit zobrazení obrázku nebo webové stránky.

Psaní textů

K zadávání textů pro posílání e-mailu, vyhledání stránek na internetu apod. tabletu využívá **softwarovou klávesnici**. Ta se objeví v dolní části obrazovky, jakmile kliknutím aktivujete kurzor v místě, kde budete psát. Z důvodu úspory místa v sobě některá tlačítka ukrývají i více tvarů písmena z jiných jazyků, případně čísel a speciálních znaků, které se zobrazí po delším stisku klávesy. Samozřejmostí je editace textu.

Samotné psaní tedy probíhá vytukáváním případně dlouhým stiskem jednotlivých kláves nebo lze využít i metodu **SWYPE**, která umožňuje napsat slovo souvislým tažením prstu po jednotlivých písmenech. Navíc při zapnuté funkci tzv. **našeptávače** se vám budou na klávesnici zobrazovat návrhy slov, ze kterých můžete také vybírat.

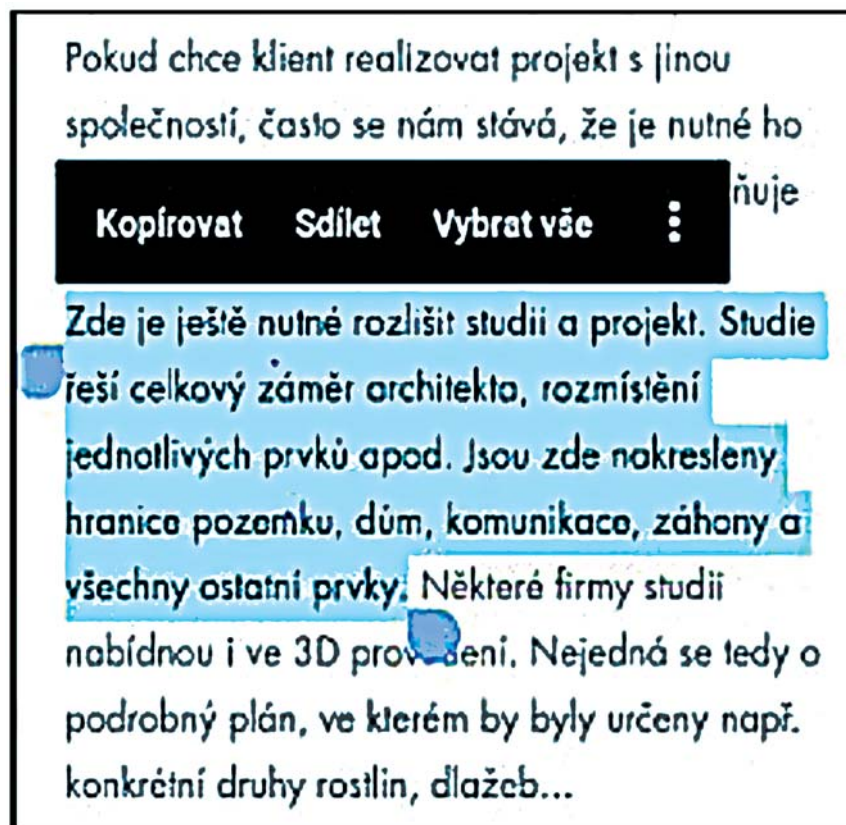

Jedním z moderních způsobů je i hlasové zadávání nebo vyhledávání, které však vyžaduje internetové připojení a aktivujete je symbolem mikrofonu. Hlasové technologie se objevují čím dál častěji i v ovládacích prvcích automobilů a domácnostech nebo při podpoře zdravotně handicapovaných lidí v ovládání PC jako jsou programy MyVoice a MyDictate, jejichž školení a podporu zajišťuje organizace Polovina nebe.

Samozřejmostí je na dotykovém displeji i **editace textu**, která není sice tak plnohodnotná a pohodlná jako na hardwarové klávesnici u počítače, ale umožňuje nejběžnější funkce pro úpravu.

Pro vymazání textu slouží klávesa BACKSPACE často označená „šipkou vlevo s křížkem“. Označení textu **do bloku** se vyvolá delším podržením prstu nad danou oblastí – objeví se dvě „zarážky“, jejichž posunem můžete zvýraznit místo k editaci.

Současně se objeví v rámečku nabídka pro **kopírování, sdílení, vybrat vše** a další funkce, které najdete pod nabídkou „3 teček“. Zkopírovaný text je pak dočasně uložen v paměti tabletu a můžete jej vložit na požadované místo (i v jiné aplikaci), které zvolíte kliknutím do řádku textové zprávy, e-mailové zprávy, webové adresy apod. Současně můžete kurzor, který indikuje místo editace, prstem posouvat vlevo i vpravo, dokud se vám jej nepodaří přesně umístit.

Základní konfigurace nového tabletu

Nejprve tablet rozbalte a zkontrolujte kompletnost dodaných součástí. Hlavní je USB kabel, návod a záruční list.

Delším stiskem tlačítka napájení zapněte tablet. Po chvíli se na úvodní stránce objeví návodný tutorial s připojením k dostupné Wi-Fi síti, GPS lokalizací a případné synchronizaci účtů a dat.

Posledním pokynem bývá pojmenování tabletu.

Po ukončení prvotní konfigurace se objeví hlavní obrazovka tabletu (označovaná často jako **karta Domů**). Všechny widgety a aplikace jsou k dispozici v hlavním okně. Aplikace můžete posouvat stisknutím a podržením jejich ikon, kdy se následným tažením prstu libovolným směrem pohybujete po obrazovce.

Chcete-li odstranit aplikaci z hlavního okna, dlouze stiskněte a podržte ikonu a poté ji přetáhněte do oblasti **Koš** nebo klepněte na znak **x**, který se zobrazí v horním rohu aplikace.

Pro případnou následnou konfiguraci tabletu můžete použít kartu „**Nastavení**“, která je přístupná rozbalením stavového řádku nebo přes zástupce na ploše.

Připojení k internetu

Pro plnohodnotné využití všech funkcí tabletu je většina služeb závislá z důvodu stahování dat závislá na internetovém připojení. Nejčastější způsobem, které je dostupné mnoha způsoby prostřednictvím celé řady poskytovatelů s konkrétními podmínkami a cenou za využívání této služby.

Wi-Fi připojení

Zkratka **Wi-Fi (wireless fidelity)** označuje připojení prostřednictvím bezdrátové sítě pro připojení zařízení k internetu s možností vytvoření domácí sítě. Wi-Fi připojení můžete využít všude, kde je dostupné pokrytí bezdrátovým signálem buď v domácnosti, nebo veřejných prostorách. Pro tento typ připojení musíte mít aktivní bezdrátový modul, který lze zapnout buď přes horní lištu tabletu, anebo v nastavení.

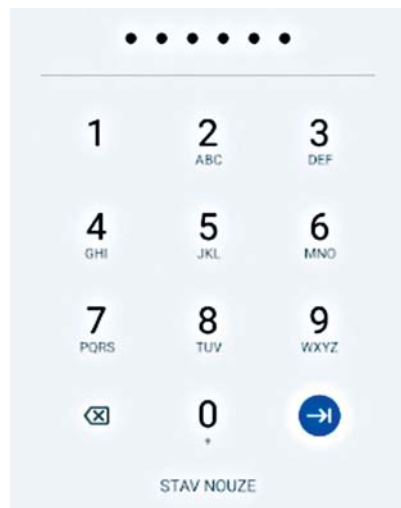
Po vyhledání názvu sítě, tzv. **SSID**, je u zabezpečených sítí, které jsou díky tomu bezpečnější, **nutné zadat i heslo**.

Připojení k internetu pomocí mobilní sítě operátora

Mobilní telefonní síť **GSM (zkratka z francouzského „Groupe Spécial Mobile“)** byla poprvé provozována v prosinci 1991 ve Finsku. V současnosti pokrývá signál na území Česka cca 94% domácností prostřednictvím pozemních BTS vysílačů, které pak komunikují na různých frekvencích a zajišťují telefonní hovory a datové přenosy. Aktuálně se postupně zavádí již „pátá generace (5G)“ mobilních sítí.

Zámek obrazovky

Pokud chcete chránit svá data a osobní údaje, je důležité si nastavit pokročilejší zámek obrazovky:

- Číselný kód
- Gesto
- U některých modelů otisk prstu nebo rozpoznání obličeje

Režim spánku

Vaše zařízení se po určité době přepne do tzv. „**režimu spánku**“, vypne se obrazovka a tím dojde i ke snížení spotřeby baterie. Tablet je však stále připojen k síti a jednotlivé aplikace, včetně aktualizací, běží tzv. „na pozadí“.

Následující zapnutí tabletu pak bude v případě nastaveného zámku obrazovky vyžadovat související zadání PINu nebo gesta pro odemknutí domovské stránky.

Google účet

Účet od společnosti Google není pro používání tabletu s operačním systémem Androidu zcela nezbytný, ale jeho registrací získáte celou řadu výhod:

- možnost instalace aplikací z Google Play
- e-mailovou schránku zdarma
- 15GB cloudové úložiště pro veškerá data
- záloha kontaktů, kalendářů, fotografií či videí
- možnost používat úložiště Google Drive
- personalizaci služeb
- synchronizaci dat mezi více zařízeními.

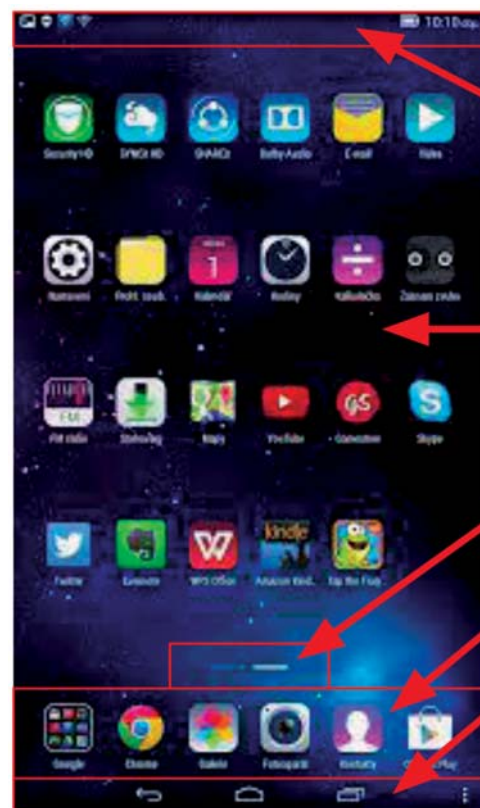
Pokud již nyní vlastníte Google účet / Gmail, můžete jej použít pro registraci nebo si založit nový. V průvodci je zapotřebí vyplnit Vaše jméno a Uživatelské jméno, které bude sloužit jako e-mailová adresa, například tomas.podhorsky@gmail.com. Uživatelské jméno **nesmí obsahovat DIAKRITIKU** a musí být jedinečné, tzn. ve spojení s tzv. doménou jej nesmí používat již nikdo další na celém světě. Účet je samozřejmě zapotřebí chránit a k tomu slouží heslo, skládající se minimálně z 8 znaků. Pokud hesla zapomínáte, je důležité si nastavit **možnosti obnovení**.

Plocha tabletu

Po zapnutí tabletu postraním tlačítkem se objeví uzamčená obrazovka, kterou odemknete posunem prstu libovolným směrem.

Následně se již zobrazí domovská stránka tabletu, která je rozdělena na několik funkčních částí.

1. **Stavový řádek** zobrazuje oznámení a ikony. Tažením prstu od stavového řádku dolů otevřete oznamovací panel.
2. **Plocha displeje** zobrazuje ikony aplikací, složky a widgety.
3. **Ukazatel polohy** značuje, která domovská obrazovka je zobrazena.
4. **Tzv. dokovací oblast** („dok“) zobrazuje často používané aplikace.
5. **Navigační panel** zobrazuje virtuální tlačítka ZPĚT, DOMŮ, APLIKACE.

Miniaplikace

Miniaplikace, tzv. „**widgety**“ jsou „**zmenšené**“ aplikace, které můžete umístit na plochu tabletu a jednoduše tak sledovat aktualizované informace např. z e-mailu, kalendáře, aktuální počasí nebo zprávy z domova i ze světa.

Přidávat widgety můžete buď z předinstalovaných aplikací podržením prstu na obrazovce, kdy se vám objeví nabídka nastavení plochy, tapet a také dostupných widgetů.

Další možností je stažení z obchodu Google play. Následně vyberete požadovaný widget a přesunete jej podržením prstu na displeji na vyhovující pracovní plochu, kde můžete následně upravit i jeho velikost. Případné odebrání widgetu provedete jako u ostatních ikon na ploše, tedy podržením a přetažením do odpadkového koše.

Prohlížeč Google Chrome

K prohlížení webových stránek a vyhledávání informací na internetu máte v tabletu s Androidem k dispozici prohlížeč **Google Chrome**, který současně umožňuje využívat další služby od společnosti Google, včetně synchronizace a personalizace dat.

Po prvním spuštění prohlížeče se objeví domovská stránka.

V našem případě www.google.cz, která nabízí i přehled nejčastěji navštěvovaných stránek. Velmi často uživatelé volí portál www.seznam.cz, kde je k dispozici celá řada tzv. „boxíků“ s přehledem zpráv a dalších zájmových oblastí.

Vyhledávání probíhá prostřednictvím tzv. adresního řádku v záhlaví aplikace Chrome, kde přes softwarovou klávesnici zadáte buď **přesnou webovou adresu** nebo tzv. **klíčová slova**, které popisují váš požadavek, např. „**počasí Praha**“. Ve vyhledávači se pak na prvních místech zobrazí relevantní odkazy. K vyhledávání můžete využít i speciální znaky jako jsou například „**uvozovky**“, pro vyhledání slova nebo fráze v přesném znění.

Internetový prohlížeč umožňuje mít současně otevřeno více karet, se kterými aktuálně pracujete a současně je vhodné si ukládat své oblíbené stránky do **záložek**, tedy seznamu často navštěvovaných stránek.

V případě, že si přejete procházet internet v soukromí, můžete si otevřít kartu v **ANONYMNÍM REŽIMU**, ve kterém nebude ukládána historie. Vaše aktivita však může být i nadále dostupná pro poskytovatele internetového připojení nebo provozovatele webů.

Google Play

Prostřednictvím služeb úložiště **Google Play**, si přes webové rozhraní můžete **pod svůj účet** vyhledat **nové aplikace**, hry nebo filmy, hudbu i elektronické knihy. Kliknutím na některý z výsledků si můžete přečíst podrobnosti, hodnocení a před samotnou instalací musíte **odsouhlasit oprávnění používání**, které **nikdy nepodceňujte**! Pokud si například stáhnete aplikaci o počasí a aplikace si vyžaduje přístup k vašim kontaktům či možnost odeslání SMS, pak se mějte na pozoru. Mohlo by se jednat o podvodnou aplikaci, která má za cíl zneužít vaše osobní údaje. Proto **stahujte jen ověřené aplikace z Google Play** s vysokým počtem stažení a kladným hodnocením.

Některé aplikace a služby jsou zpoplatněné a je nutné tak připojit do vašeho Google účtu platební kartu, který pak umožňuje platební transakce. V aplikaci Google Play stačí ve vysouvacím menu zvolit **Můj účet a přidat platební metodu**. Následně musíte zadat číslo platební karty, datum ukončení platnosti a kód CVC, adresu a telefonní číslo. Volbu potvrdíte tlačítkem **Uložit**.

Před samotnou instalací je tedy nutné zvážit, kolik vás bude používání aplikace stát, zejména pokud aplikace nabízí tzv. **nákupy v aplikacích**, tedy dodatečné platby za služby nad rámec základních funkcí.

Aplikace lze samozřejmě z telefonu odinstalovat buď přes MENU > Nastavení > Aplikace a po kliknutí na konkrétní aplikaci zvolit **Odinstalovat**. Nebo můžete též dlouhým podržením a posunem ikony na zobrazenou nabídku **Odstranit** v záhlaví telefonu.

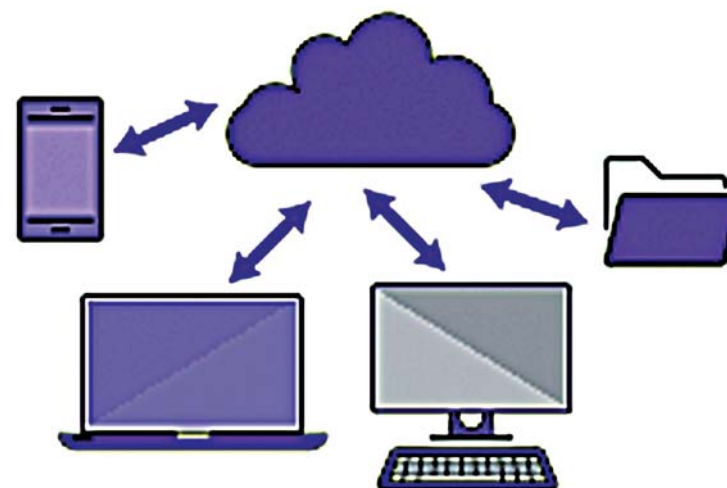
Zálohování a synchronizace dat

Zálohování dat je činnost důležitá pro případ ztráty dat a díky automatizované zálohování vytvoříte další kopiiu svého poskytovatele služeb, tedy například u společnosti Google, která současně zajistí dostupnost vašich dat z jakéhokoliv zařízení připojeného k internetu. Synchronizace je tedy v podstatě vzájemná výměna dat mezi zařízeními, zajišťující stále aktuální verze informací. Můžete tak synchronizovat příchozí a odchozí poštu, kalendáře, textové dokumenty, tabulky, fotky, videa a mít tak k dispozici aktuální data, kdekoliv se prostřednictvím internetu připojíte ke svým Google službám.

Pro uživatele služeb má umístění dat v cloudu významnou výhodu v možnosti obnovení dat, pokud se zařízení rozbije, ztratí nebo si koupíte nový tablet, díky záloze si data znovu stáhnete z cloudu včetně aplikací a nastavení zařízení. To lze nastavit při prvním startu Android systému přihlášením k Účtu Google a volbou automatického zálohování.

Co jsou cloudové služby?

Jedná se o služby využívající vzdálené úložiště prostřednictvím uživatelského rozhraní internetové prohlížeče. V některých případech je pro chod služby nutné nainstalovat klientskou aplikaci.

Fotky Google

V případě používání vašeho tabletu pro účely focení nebo pořizování krátkých videí, můžete tyto záznamy ukládat také v cloudu a zálohovat vše až do kapacity vašeho úložiště. Budete k nim mít pak přístup na internetu zadáním adresy photos.google.com, kde budou bezpečně uloženy a vždy dostupné. Ve sdílených albech můžete shromažďovat fotky od přátel a rodiny.

Fotky Google

Úložiště souborů Disk Google

Disk Google je místo - virtuální disk na adrese drive.google.com – kam si můžete uložit jakékoliv soubory a pracovat s nimi ve všech vašich připojených zařízeních. Disk dokonale pracuje v reálném čase s Dokumenty, Tabulkami a Prezentacemi od Googlu, ale poradí si i s Microsoft formáty textového editoru Word, tabulek Excel a prezentací PowerPoint. V základní verzi, která je zdarma, je k dispozici kapacita 15 GB.

Google Disk

Elektronická pošta

Všechny tablety s Androidem mají aplikaci Gmail nainstalovanou a po přihlášení do Účtu Google stačí zapnout synchronizaci a elektronická pošta dostupná na adrese gmail.com se automaticky stáhne do vašeho zařízení. Jak už víte, poštovní aplikace stále komunikuje přes internet s poštovním serverem Google a aktualizuje příchozí a odchozí poštu.

Kalendář Google

Vaše události, schůzky, připomínky a úkoly si můžete zaznamenat a sdílet se svoji rodinou nebo přáteli v aplikaci Kalendář, která je propojená i s poštou Gmail. Když vám přijde e-mail o události, jako je rezervace letu, hotelu, koncertu nebo restaurace, daná událost se automaticky přidá do vašeho kalendáře.

Díky zobrazením dne a týdne se jednoduše můžete přepnout na libovolný den a hned uvidíte, kdy už něco máte a kdy jste ještě volní. Webové rozhraní kalendáře pak najdete na stránce calendar.google.com.

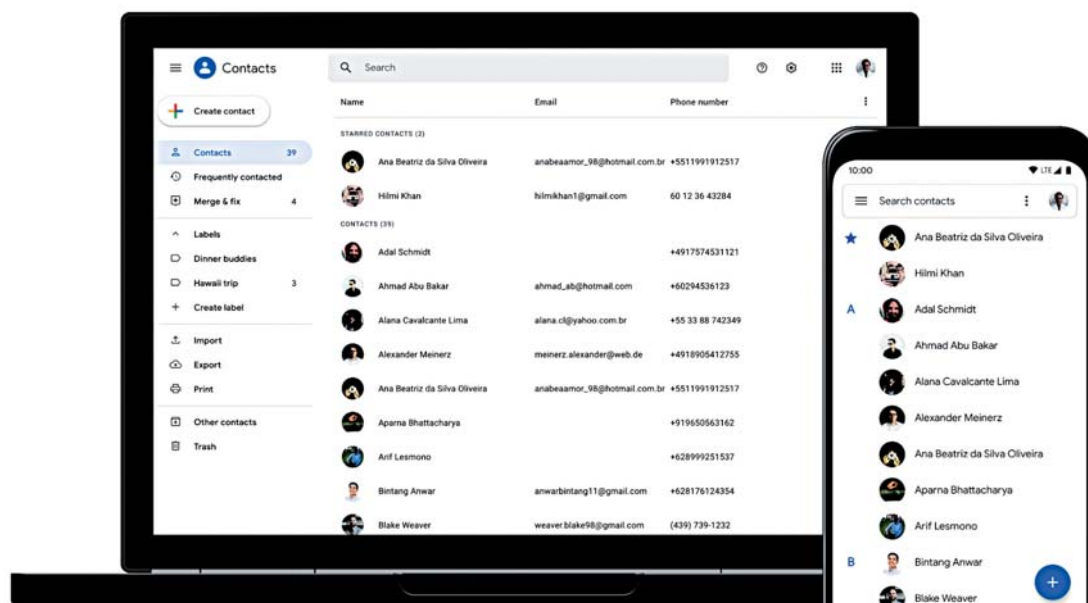

Kontakty

Aplikace Kontakty je místem pro všechny vaše kontakty včetně adres a detailních poznámek, které jsou díky synchronizaci uloženy a zálohovány pod vaším Google účtem v cloudu na adrese contacts.google.com.

Kontakty

S čím vám Kontakty pomůžou?

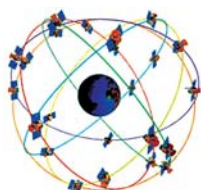
- Uspořádané a aktualizované kontakty.
- Zobrazení kontaktů podle účtu (např. pracovního a osobního).
- Snadné přidávání kontaktů a úprava informací, jako jsou telefonní čísla, e-mailové adresy a fotky.
- Návrhy na přidání nových kontaktů, sloučení duplicit a podobně.

Google Maps

Hojně využívanou aplikací pro navigaci jsou mapy od společnosti Google. Ta je předinstalována ve vašem Android tabletu a disponuje velkou online databází map, které je možné po stažení používat i v offline režimu, ale bez aktuálních informací o dopravě, počasí, apod.

Lokalizace polohy pak používá zdarma GPS, systém získávající data z obíhajících satelitů kolem naší planety, s přesností okolo 5 m.

Navigace vám umožní naplánovat trasu autem, hromadnou dopravou či pěšky. Po spuštění je k dispozici vizuální mapa doprovázena hlasovými příkazy v češtině. Ta si dokáže poradit s dopravními situacemi a nabídne alternativní trasy.

StreetView

Služba StreetView vám může pomoci lépe se zorientovat díky prostorovým snímkům přímo z ulice. Zobrazení StreetView spustíte podržením prstu na daném místě a kliknutím na fotku se symbolem kruhu se šipkou.

Zajímavé aplikace pro komunikaci a sdílení dat

WhatsApp

je multiplatformní aplikace umožňující volání, videokonference, výměnu zpráv a multimediálních souborů mezi vlastníky smartphonů pomocí internetu.

Facebook Messenger

běžně zkracován jako Messenger, je aplikace a platforma od Facebooku pro bezplatné posílání zpráv.

Pro zasílání objemnějších souborů lze využít službu **uschozna.cz**, která umožňuje předat zázilky do 30 GB zdarma a bez registrace.

Fotografie, videa a další dokumenty lze také sdílet přes webové úložiště služeb jako **dropbox.com** nebo **uloz.to**.

Rozhraní Bluetooth

Bluetooth představuje bezdrátovou technologii, pomocí které lze na kratší vzdálenost propojit dvě a více zařízení do vzdálenosti cca 10 m, tedy například tablet s bezdrátovými sluchátky nebo herními zařízeními.

Bluetooth lze aktivovat buď z horní notificační lišty nebo v menu tabletu **Nastavení > Bezdrátové připojení a sítě > Bluetooth**, kde můžete také přidat nebo odebrat již spárované zařízení.

Jak propojit tablet s TV?

Pokud se někdy chcete pochlubit fotografiemi z dovolené nebo své rodiny, případně si pustit film uložený v tabletu, můžete jej spárovat s televizí. Obě zařízení můžete propojit buď kabelem, tedy z micro USB(-C) na HDMI nebo zvolit bezdrátovou variantu přes domácí Wi-Fi.

Nutnou podmínkou je však chytrá TV, která podporuje tzv. **protokol Cast** od společnosti Google. Pak už stačí v nastavení displeje spustit zrcadlení obrazovky a vše, co se zobrazuje v tabletu, bude viditelné i na televizi. Pokud však nemáte k dispozici TV podporující tento protokol, pak je nejjednodušší cestou pořídit si tzv. **Chromecast**, který vaši televizi promění v multimediální centrum.

Tablety ve službách firem

S tablety se pak můžete setkat v trochu jiné podobě co do velikosti, výkonu nebo úzce zaměřeného účelu právě v komerčním prostředí. Společnosti ve snaze převést své služby do online prostředí z důvodu urychlení obsluhy i celkově většího komfortu pro zákazníka, poptávají po vývojářích IT speciální zařízení s rozhraními právě ve formě dotykových obrazovek.

Nejčastěji využívanými „terminály“ jsou známé **Platební kiosky** u fastfoodových řetězců nebo **Elektronické jídelní lístky** v restauračních zařízeních či tablety pro EET (elektronickou evidenci tržeb).

Neméně často se můžete setkat s informačními dotykovými panely v nákupních centrech s interaktivní mapou jednotlivých obchodů.

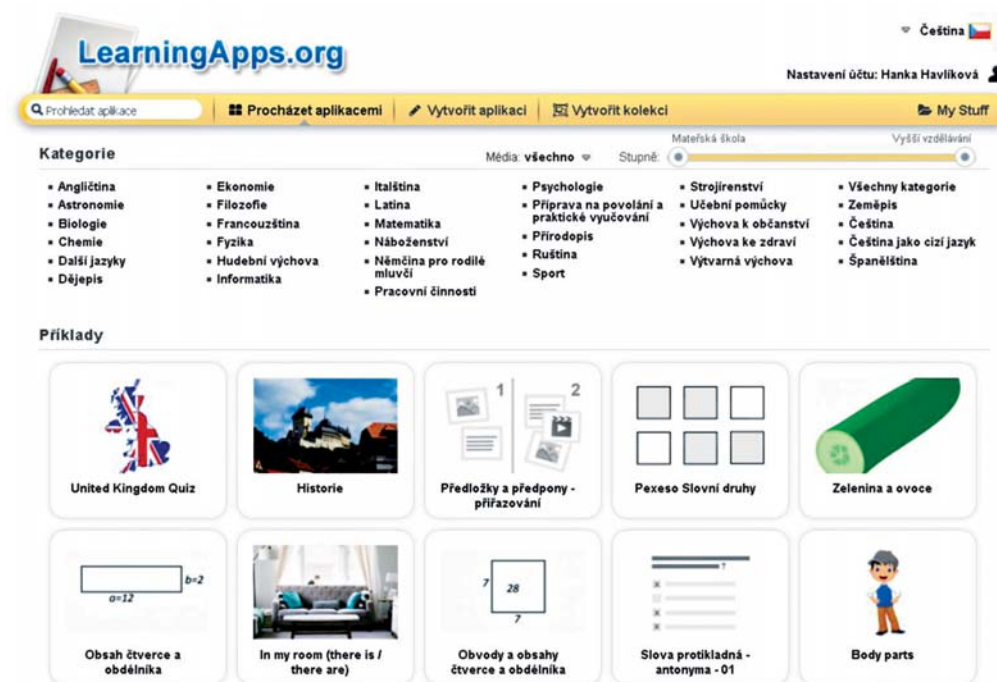
Learning Apps

Pokud se chcete trochu odreagovat a procvičit své znalosti, můžete využít online vzdělávací platformy na adrese LearningApps.org. Jedná se o webovou stránku, která podporuje učební a výukové procesy pomocí malých, interaktivních a multimediálních prvků. K dispozici jsou různá přiřazovací cvičení, testy s více možnostmi odpovědí apod.

Díky předdefinovaným šablonám tato platforma umožňuje tvorbu vlastních interaktivních kvízů jako je **doplňování slov** či **spojování odpovídajících textů s obrázky** nebo **audio záznamem**.

Popis aplikace

- hravé interaktivní aktivity
- vyhledávání připravených aktivit (pomocí klíčových slov, kategorií...)
- sdílení (QR kód, odkaz, vkládání na vlastní webové stránky)

Slovníček pojmů

- **Cloud** – označení IT služeb či programů dostupných vzdáleně prostřednictvím internetu (e-mail, datová úložiště, e-shopy, databáze apod.).
- **GIF** – grafický formát umožňující jednoduché animace
- **GPS modul** – Global Positioning System, zařízení určující polohu telefonu využívané pro navigaci
- **IM – Instant messenger** – aplikace pro okamžitou výměnu zpráv, hyperlinků, fotek, tedy obecně dat, které se telefonní komunikací špatně přenášejí
- **iOS** – mobilní operační systém pro telefony iPhone společnosti Apple
- **Launcher** – aplikace zajišťující správu domovské obrazovky
- **QR kód** – z anglického „Quick Response“, tedy kódy rychlé reakce, zapisován do čtverce s mozaikou bílých a černých bodů
- **SD karta** – Secure Digital karta je paměťová karta používaná v telefonech, tabletech a fotoaparátech
- **Server** – vzdálený počítač zajišťující datové služby jako Gmail, Google disk, Fotky Google apod.
- **Slot** – místo pro uložení paměťové nebo SIM karty
- **Smartphone** – „chytrý telefon“ s operačním systémem disponující celou řadou praktických funkcí
- **SIM karta** – je účastnická identifikační karta sloužící k identifikaci účastníka v mobilní síti

- **Streamování** – technologie pro kontinuální přenos audiovizuálního souboru
- **Stylus** – nástroj podobný peru, který slouží pro ovládání dotykových displejů tabletů, telefonů, počítačů či jiné elektroniky
- **Synchronizace dat** – přenos dat mezi 2 zařízeními nebo aplikacemi, aby se na obou místech zajistila přístupnost aktuálních souborů
- **Widget** – zmenšená personalizovaná aplikace na obrazovce v chytrém telefonu, miniaplikace na ploše
- **Wi-Fi** – označuje komunikační standard IEEE 802.11 pro bezdrátový přenos dat

Pomáháme seniorům být online 5.díl

Tablety